

Oponentský posudek
bakalářské práce Dany Vláškové
Sociální opora sester na jednotkách intenzivní péče

Autorka předložila práci o rozsahu 73 stran (počítáno bez příloh). Text je členěn do 11 oddílů (úvod, sociální opora, psychologie sestry, psychohygienu sestry, cíle a hypotézy výzkumu, metoda výzkumu, zkoumaný vzorek osob, výsledky výzkumu, diskuse, závěr, literatura). Seznam literatury obsahuje 31 položek.

Volba tématu. Ví se, že pracovní zátěž sester na JIP (jak fyzická, ta i psychická) je relativně vysoká. Proto lze jen uvítat, že se autorka pokusila zmapovat sociální oporu těchto velmi exponovaných sester. Šetření na toto téma není u nás mnoho.

Definování cílů práce. Autorka si stanovila čtyři cíle teoretické části a šest cílů části empirické. Pro empirickou sondu zformulovala šest výzkumných hypotéz.

Teoretická část má 19 stran. Autorka v ní představuje jednak klíčový pojem své práce – sociální oporu, jednak psychologii a psychohygienu sestry. S využitím dostupné literatury přehledně vykládá hlavní tematické okruhy. Z textu je zřejmé, že prostudovala české publikace a zamýšlí se nad konkrétními aplikacemi obecných tezí.

Problémem je, že všechny tři oddíly této části bakalářské práce stojí samostatně, nejsou navzájem propojeny, ani shrnuty. V oddíle věnovaném sociální opoře postrádám úvahu o tom, které *základní* funkce sociální opora vlastně plní. Přitom jedna z funkcí uváděných v literatuře (funkce nárazníku, tlumiče stresu) je pro další autorčiny úvahy nezbytná. Oddíl č. 1.2 nazvaný Funkce sociální opory (s.12) je spíše výčtem různých *typů, podob* sociální opory.

Empirická část má rozsah 36 stran. Dotazník se zajímal o pět tematických okruhů: zvládání zátěže, pocity sester v práci, zdroje sociální opory, činnosti pomáhající zvládat zátěž, přiměřenou délku práce na JIP. Výsledky jsou prezentovány tabelárně i graficky; text je zpravidla doplněn stručným komentářem.

Postrádám zde bližší údaj o tom, na kterých JIP šetření proběhlo (na s. 33 se pouze dočteme, že průzkum proběhl na sedmi vybraných JIP *různých klinických zaměření*). V textu je také zmiňován výzkum sociální opory u sester, který proběhl v hradecké Fakultní nemocnici, ale chybí odkaz na pramen; ten rovněž chybí v seznamu literatury.

Literatura a práce s literaturou. Seznam literatury je členěn do tří částí: citovaná literatura (7 položek), další použitá literatura (14 položek) a související literatura (10 položek). Oceňuji, že autorka pracuje s nejnovější literaturou, neboť práce z posledních pěti let tvoří 65 % všech citací. Psaní bibliografických záznamů odpovídá normě. Také způsob odkazování na literaturu v textu odpovídá normě.

Terminologie. Autorka se snažila pracovat s odbornou terminologií korektně. Našel jsme jen dva prohřešky. Na s.18 se uvádí psychické *zatížení* (vhodnější by bylo říci psychická zátěž). V textu se na dvou místech (s. 19 a 55) objevuje nevhodný výraz sociální *podpora*, místo správného psychologického termínu sociální opora. Termín sociální podpora se používá v oblasti sociálního zabezpečení lidí a označuje např. nárokovou finanční pomoc, příspěvky na něco atd.

Kvalita příloh. Přílohy obsahují použitý dotazník, ukázky pozvánek na odborné semináře pro sestry, ukázky letáků nabízejících pomoc lidem v nouzi, fotografie pracovního prostředí na JIP. V textu jsou zařazeny na s.34-62 barevné výsečové grafy. Všechny grafické přílohy jsou provedeny ve vynikající kvalitě.

Otázky pro obhajobu:

- a) Z odpovědí na otázku č.20 (s.56) je zřejmé, že velmi frekventovanou překážkou při hledání opory na pracovišti jsou dva důvody: strach z odmítnutí, z výsměchu (22 odpovědí) a špatná zkušenost (27 odpovědí). Průzkum proběhl na sedmi JIP. Jsou tyto odpovědi přibližně stejně zastoupeny na všech zkoumaných JIP, anebo se koncentrují na některém „problémovém“ pracovišti?
- b) Z odpovědí na otázku č.21 vyplývá, že 47 sester ze 100 považuje zlepšení mezilidských vztahů na svém pracovišti za významnou pomoc v náročných pracovních situacích (s.58). Průzkum proběhl na sedmi JIP. Jsou tyto odpovědi přibližně stejně zastoupeny na všech zkoumaných JIP, anebo se koncentrují na některém „problémovém“ pracovišti?

Celkové stanovisko:

Pro studentky kombinované formy je bakalářská práce jejich první rozsáhlejší prací. Oponovaná ^{práce} je velmi pečlivě zpracována. Přes drobné připomínky navrhuji známku **v ý b o r n ě**.

V Hradci Králové 28.5. 2006

Prof. ^{Dr.} Jiří Mareš, CSc.